

ڪنوار پيءُ

ائين نه ٻارپٽيءَ ڪي به ڪا گهٽ ڪوشش ڪانه
ٿي هئي. پر وري به پٽيءَ کي چيائين، ”الا جي ڇو
مون کي ڏيڻ ڇڏي ڳالهه ٿي وشواس ٿي نٿو اچي...“
شدڪر داس ڪجهه ڪجي چيو، ”نون به ڪا چري
آهين، جيڪا ڳالهه چئن ماڻهن جي مدھن ٿي چئي
اٿس، انکان ڪيئن قري سگھندو؟“

پوءِ به ٻارپٽيءَ جي من جي هڏ ٻڌ نه لٿي. چيائين،
”ڏيڻ ڇڏي نٿو ڏئي ڇڏي ٻانهن گھري، ايترو نه مان
سمجھي ويس، پر ڏيڻ ڇڏي اٿڻيءَ وڏيءَ دل وارو
هوندو جو ڏيئي لپٽيءَ تان خود ئي هٽ ڪڍي ڇڏي
ان ڳالهه ٿي مون کي اعتبار نه ٿو اچي.“

”اڙي بابا اڄ جو رستو نه ٺاهي نه، ننڍي هوندي
کان پاري آهي اسانجي. سڌ جي ساڳئي ڳوٺ
۾ پليا ٺهيا آهيون. اڄ ڪڍي هو اسان کان مٿي و آهي،
پر ڪڏهن نه اسان کان پٺ ڪجهه هيٺ ٿي ٿو، سڀ
وقت جي پلهاري آهي.“

ٻارپٽيءَ ڪي پوءِ به دل نه پرايو. چون لڳي،
”نڏهن نه ديس جو ورهاڱو اڃا ڪونه ٿيو هو جو هڪ
ٽي ڌرتي هئي جتي ڌاريا به پنهنجا هئا. هتي نه

پنهنجا به ڌارين وانگر ٿا هلن، سو ڪنهنڪي ٿيون
پراڻيون ڳالهيون ياد ڏون ... ”

شدڪرداس ڏاڍيءَ تحمل سان چيو، ”اها مون نه
ڪونه چيو مانس نه منهنجي ڌيءَ وٽ، سيٺ قيمتراءِ
جي امبئيءَ جي آفيس ۾ ويٺا هئاسين. ڏيهچند به
ڪلهه، ٽي مال وٺڻ لاءِ جهڙو مان آيو هو. ان مهل
منهنجي نندني اوچتو اچي نڪتي. چي: ڪاليج جي
بلڊنگ ۾ لاءِ چنڊو ڪهي. ڏيهچند نندنيءَ کي ڏسي
واٽڙو ٿي ويو. چيائين، ”هيڏي گڏي ڪيئن هيڏي
وڏي ٿي ويئي!“ ”اس ڪٿندي ٿي ۵۰۰ روپين جو
چيڪ ڪڍي ڪٿي نندنيءَ کي ڏنائين ... ”

پاريتيءَ جون اکيون ڦاٽي ويئون. چيائين، ”اصل
ايڏو شاهوڪار ٿي ويو آهي؟“

شدڪرداس اداس ٿي ويو، ”اس قسمت جو ڪيل
آهي. سنڌ جي ٻين جو ڪليم ملي ويس. اسان نه
سنڌ ۾ ئي پنهنجن ٻين وڪڻي ڇڏيون هيون.
پر هندستان ۾ به پاڳ ڪونه پرايو. پوريءَ ۾ گهر،
امبئيءَ ۾ روزگار، گهاٽي جي پيل وانگر ٻيئي
جيوت هلي ... ”

پاريتيءَ چيو، ”نه پلا شادي ڪڏهن ٿا گهرن؟“

”صرف پندرهن ڏينهن جي مهلت ڏني اٿن.“

پاريتيءَ لکڙ ۾ لڇيو، ”ڇو ڪرو ڏاڙو؟“

شدڪرداس جو منهن بهڪي پيو. چيائين،

”ڇوڪري ئي ئي نه مان مڙو آهيان. هيرو آهي اصل
 سنڌو هيرو. نه نه ڀلا شاگرد ڪار سان ڪو هٿ اٽڪائڻ
 آهي ها! جن ڏينهن جي مائاري ۾ هٿ وجهڻ آهي.
 اتفاق سان ڇوڪرو به ڪو ٻئيءَ سان گڏ آيو هو.
 پٽس مونسان سڃاڻپ ڪرايس ته ڪدم اچي پيري
 آيو. پڙهيل ڳڙهيل آي. اس آهي. پٽس وانگر
 مڙڪ ڪي ڪاهون ڪندي هڻجي ڪوڏ پيو آهي.“
 پارٽيءَ مصريءَ منڊيءَ جي ٺياري ڪئي. ڏيهچند
 ڪجهه به وٺڻ کان انڪار ڪيو. شڪرداس به سڀني
 مهمانن جو ڏاڍي وڏيءَ دل سان آدرش ڪيو.

نندني نه پيروڙي ساڙهيءَ ۾ اڇرا ٿي لڳي،
 ٺهوليتي گهر جا ٻار نه کيس چڊڙي ويا، خراب پئي
 اوڻليون بوليون ڪيائون، ”پوءِ اڃ ئي ڪدوار کي
 ٺهر وٺي هلو.“ نندنيءَ جي پيار پري وهدوار سڀني
 ڏي موهي رکيو. واپو مدبل ۾ خوشي ٿي خوشي
 يانيل هئي.

مڱڻي کان پوءِ وهانءَ جو ڏينهن به جلد ئي اچي
 پهتو. ڏيهچند جو ڏپور مان سڄو گهر جو هٿ وٺي
 اچي اوروڙي ۾ پهتو. مٿ مائٽ ٻار دوستار، چال
 سچاڻل ٻيا به ڪيئي ماڻهو اچي سهڙيا. نندنيءَ جو
 پاءُ ٻين مهمانن جو آدرستڪار ڪرڻ ۾ ڪو نه ٿي
 پيو. ائين نه عمر ۾ نندنيءَ کان فقط به سال وڏو هو
 پر قد سنڌو ڪڍو هڻائين. شاديءَ ٿي آيل ڪيترين

چوڪريان جون مائڻ نه کيس پنهنجو ناني تصور ڪري
خوش پئي ٿيون. ڪن نه پاريتي ۽ کان ڪن نه ڪڍايو.
چي: اوکي جو نندني ۽ کي ڏيتي لپتي ڪانه ڏيئي
پيتي آهي نه پٽ جي ڏيتي لپتي نه ڪانه
وندين ۽.

”نندني جهڙي سگهڙ ڪنوار ملندڙ نه برابر
ڏيتي لپتي اصل ڪانه وندڙس.“

پاريتي ۽ جي هن جواب گهڙين جي دلين ۾ اميدون
جاڳائي ڇڏيون. باقي ٻين نه دوستن سان گڏجي جو
ناچ ٽاپ ڪيا نه محفل جو مور بڻجي پيو.

هيڏانهن ڏيهچند کي پڙڪائڻ وارن جي قطار لڳي
و پئي هئي. ڪنهن مائٽياڻي ۽ چيس، ”ڏيها! چوڪري
ڪا حور پري نه ڪانه وري آئي، پوءِ نه ڏيتي لپتي ۽
ٿان هٿ ڪڍي ڇڏين!“ ڪنهن دوست طعدو هڻيس،
”پائي ڏيهچند، تو نه دوستن ڏرن جي ڪارن مون ڏرن
جو قافلو ڪڍي ڪڍڻ آهي، ڪڍڻن جو نه ڪو ٿانگو
رکڻا نه ڪونه ٿو نظر اچي!“

ڏيهچند چيو، ”توهين ڪجهه نه وينا ڇڏو پر
شدڪر نه بڻ بڻياف وارو ماڻهو آهي، نڪ ڪي مر
ڪونه لائيندو.“

دوستن چيو، ”تون پلي ويندو دوست جو پاسو ڪر،
پر اسان جي اڳيان اڇا ڪارا پٿرا ٿي چڪا. هيڏي
وڏي ماڻهو سان سڱ جوڙي ڪا وسڪي هسڪي

۱. نوان ها، ڪين اس! سڄڻ ڏني سڄي ٻانهن نه
 ۲. ٻي ٻانهن ئي ڳهي ويو. واھ، پاڻي ڏنوسين ندينجو
 رار شڪرداس!

هن ڳالهين سبب ڏيوچند جو من لڏڻ لڳو.
 هارارل، واريءَ وانگر ئي لڳو هاڻي هو. ندينءَ کي
 ٻهرون دعوو ڏيڻ مهل جا چمڪ سندن اکين ۾ آئي
 هي سا جهڪي ئي ويس مگر پٽس جو چاهه تمام
 ۱. ڏنو ئي ويو. مٿين ٺهرائڻ مهل به پٽ خاص اٿساهه
 ٺهراريو، نه ڏيوچند ڪجي چيس، ”ملندي ڪاري
 نه ڏي به ڪانه ۽ تون صاحبزادا وڃين ٿو خرچ وٺائيندو.“
 پڙهيل پٽ لير هڏيو، ”جڏهن چوڪر کي قدرت
 ۱. مونهن جا مٿيا پاڻي ڇڏيا آهن-ن تنهن لاءِ نه واقعي
 هن مٿين جو وڪو ضرور ڪرڻهي؛ ٻي ڪجهه به
 نه ٺهرايو.“

ڏيوچند ڪڙهي ويو ۽ ٻي ڪلي چيائين، ”اه-ڙي
 ٺاهوڪي ندين ڳولهي به نه مون ئي آهي نه...!“
 مٿين جي چونڊ سڄي، ڏيوچند جي زال کي
 ۱. رائي پيئي.

شادي هال ۾ شڪرداس ۽ سندس پٽ ٻن جي
 جي آءِ پاڻ ڪرڻ ۾ وسان ڪين گهٽايو. پر گهوڻيٽن
 ٻي ڪم خلق کي راضي ڪرڻ ٻن ۽ شڪرداس
 ٻي وس کان ٻاهر ئي لڳو.

گهوڻيٽن جي رهائش جو پرڀڳڻ، هڪ چئن پڊڄن
ڪمرن واريءَ جاءِ ۾ ڪيو ويو هو. صاحب، ٽوال، ڪپڙ،
اناج، هر ڪا شيءِ ميسر ڪيل هئي. مگر ڏيهچند وارن
جو ويچار هو ته ڪا هوٽل پاڙي ۾ ئي ڪري رکڻ
ڪپڙي هئي شڪر داس کي.

ويڏي ۽ کانپوءِ موڪلائيءَ وقت پارٽي ۽ ڏي ۽ کي
هڪ سوني گني ڏني. ناني صاحب ۽ گهوٽ پيءُ ۽
گهوٽ، ماءُ کي به هڪ گني ڏيئي چيائين، ”هيءُ
اڻو منهدجو ليسيءَ - پٽر. هيءُ ڏيئي لپتي نه آهي،
هيءُ فقط خرچي آهي. مون اڻجو اصل ڪين.“

جڏهن وهانءَ جو ڪارج پورو ٿيو، تڏهن
شڪر داس هڪ ٿڌو ساھ کڻي چيو، ”بس باقي
ستوارو سکر سان پورو ٿئي ته سمجهو برابر گنگا -
سدان ڪيوسين.“

ٻين کان رهيو نه ٿيو چيائين، ”دادا، ٺوهين ڇا به چئو،
ڏيهچند وارا ڏاڍا لالچي ماڻهو اٿو.“

پارٽيءَ ۽ چيو، ”پتا! ماڻهو ته سندس ساراھن جا
پڪ ٿا ڀرين. ڏسجي ويهي نه هڙن وڏن ماڻهن کي چوڪري
ملڻ ڪا مشڪل ڳالهه نه ڪانه هئي. مٿان لک کن جي
ڏيئي لپتي به ملين ها. سچ نه اسان کان ڏي ۽ وٺي
اسان ئي احسان ڪيو اٿن.“

ٻين چيو، ممي لون ڪجهه به وٺي چئن هي
ماڻهو ننڍائيءَ کي سڪي ڪونه رکندا.

ڏکڻيل آواز سان شڪرداس چيو، ”بس بابا جيڪو
 اها آهي، جو پاڳو، چوڪريءَ جي شڪل سوڀيا ڏسي
 ٻار ٿي ٻانهن گهريائين منهنجو نه ان ۾ ڪو، ڏوهه
 اهو، پر هاڻي ٻر وٺڻ مونکي نه پوڻ لڳا آهن.“

ٻارپٽيءَ رڙ ڪري چيو، ”آخر لوهان کي ٿيو چاهي؟
 لوهان نه وڌيون ڳالهائون ٿي ڪيون، چي: هيري جو
 ساهه ٻر ڪيو آهي جواهريءَ ... پوءِ هاڻي چو وينا دل
 ننڍي ڪريو. ڏسو ته مان ڪيئن من ٻڪو ڪري ويندي
 اهيان. ننڍنيءَ کانسواءِ نه مونکي گهر کائڻ پيو اچي.“
 پوندي چوندي ٻارپٽيءَ جون اکيون ڀرجي آيون.

شڪرداس دؤر ڪٿي نهاريندي چيو، ”لڳي
 ٿو چئمق جي مختلف ٻن ٻچاڙين وانگر اڳيان وڌي
 وڌي ٽڪر کائي اسانجون زليون جدا ٿي ويئون
 آهن. امڪا ڪٿي ٿو هڪ سان پيارين ٿي ٻي ڪي
 نه چوي ٿو: واه، يار پيارين نه اها امڪا ٿو، قدر نه
 اسانجو اهو ڪيو اٿئي؟ نهنجي جڳهه تي ٻيو ڪير
 هجي ها ته هڪ جوڙي جيڪر واپس هليو وڃان ها.“

”لڏهن هڻن کي شراب ڪپندو هو؟“ وڌيون
 وڌيون اکيون ڦاڙي ٻارپٽيءَ سوال ڪيو، ”چوڏيچند
 کي اسانجي هيشٽ جي خبر ڪانهي ڇا ...؟“

ٻين چيو، ”هڻن وٽ پاڻيءَ بدران شايد شراب
 پيئندا هوندا.“

پارٻڻي ۽ چيو، ”مگر اسين ته پنهنجي حيشيت سارو
 ئي هانداسين نه. تنهن هوندي به هال سينگارڻ ئي،
 آئيسڪريم ئي، فوئن ئي ڪو گهٽ خرچ نه ڪونه ڪيو
 اٿئون. ڏسجي ويهي ته سندن شان رڪن لاء پاڻ
 پنهنجي سوڙ کان وڌيڪ پير کي ڳهريلون اٿئون.“
 شڪرداس آڱرين تي ڪجهه حساب ڪتاب ڪري
 چيو، ”پارٻڻي انهيءَ کي چوندا آهن ته ڪٿو به ڪاڌو
 ڪر، به نه پري. نالي به نه ٻڌا ڏيئي ۽ لپتيءَ تي
 پرڻائي اٿئون، پر خرچ ايترو اچي ويو آهي جيئن
 غريب گهر ۾ ڏيئي لپتيءَ ڏيڻ سان مس اچي ها.
 هاڻي سڀاڻي ستاواڙي ئي به جي ڏيندڻ پنهنجا سينڀون
 ۽ گماشتا کڻي اچي پهتو ته هوئل جي ال ۾ ئي
 مري وينداسين...“

پارٻڻي ۽ چيو، ”ڇو ائين ٿيندو؟ اسين صبح جو
 ئي چوڻي موڪلينداسين ته توهان پنهنجو ٺهڻو
 وٺي اچجو.“

شڪرداس کي رت وڻي. اهو نياڻو پهچائڻ جو
 ڪم پهن ئي رکيو ويو ۽ پهن جڏهن ڏيندڻ کي اچي
 نياڻو ڏنو تڏهن ڏيندڻ اصل پوري ويو. چيائين،
 ”اڙي او مڏهجا سهڻا ڳيرو سيٺوٽ! بيءَ کي وڃي
 ڇڏ نه مون تمام وڏي دل ڏيکاري آهي. هاڻي پنهنجو
 وارو آهي. ستاواڙي ئي مونسان گهٽ ۾ گهٽ هڪ سو
 ماڻهو ايندا ۽ چڱيءَ سٺيءَ هوئل ۾ بندوبست رائج.“

پڙي مڱڙيءَ مهل حالت ڪيڙا هڙي نه ڪجو. ”
 ٻين وائڻن اهي لفظ ٻڌي شد ڪرداس جا نه ٿي
 رڻ ويا. هڪ سؤ ماڻهو ڏيهچند جا اهڙا ويه، ڪن
 پندجا ڪدوار پٽا به ڪو ٿيا. خرچ جو حساب ڪن هزارن
 جي وڃي لڳو. آخر گهڙي ڳڻ ڳوٺ ڪري وري ٻين
 جي روانو ڪيائين ته پلا پندجاه ماڻهو ستاواڙي ئي آڻڻ
 نه مچائي اچ ڏيهچند ڪي.

هن ڀيري ٻين ننڍي مامي ماميءَ کي به پاڻ سان
 وٺيو. ڏاڍي نمرتا سان اچي ڏيهچند کي چيائين ته
 ”دادا جن چون ٿا ته هن ڀيري ڪٿي پندجاه ڪن ماڻهن
 جي گهرايو ستاواڙي ئي. باقي دوستن ڏرن کي ڪٿي
 رهي ڪنهن موقعي تي گهراڻجو.“

ڏيهچند خاڻ مان چيو، ”ستاواڙو، ستاواڙي ئي
 ٿيندو رهي ڪنهن موقعي تي ڪيئن ٿيندو؟ هيءَ نه
 وهان جي زور واري آهي.“

ٻين چيو، ”جيڪو نياڻو مون کي مليو سو ڏنر.“
 ڏيهچند جوءَ کي سڏ ڪري چيو، ”هي ٻڌ، هن
 نياڻي واري جو نياڻو.“

زال ذرا ڏيرج سان ٿر وڌيڪ چنڊڙ آواز ۾ چيو،
 ”ٻٽ، توهان کي شايد خبر ڪانهي ته اسان ڪي
 ڪيترو نقصان پيو آهي. مٿن ماڻهن کي وهانءَ ڏيڻ،
 ڦٽون ورهائڻ، هزارن ۾ خرچ اچي ويو آهي...“
 ٻين ڏاڍي اوجھائيءَ سان چيو، ”ائين نه منهنجي

شاديء ۾ به اسانکي پنهنجي مٿن مائٽن کي ضرور
گهران ئي ڪجهه ڏيڻو پوندو . ”

ڏيڻچند آبي کان ٻاهر نڪري ويو . ”تون سمجهين
ٿو ته پنهنجو ماءُ ۽ قرباني ڪندو؟ پنهنجي ساهرن کان
ڏيئي لپتي ڪين وٺندو؟ اڙي ويهه ويهه ڪندو ريتا!
ڏيئي لپتي نه وٺج جي آدرش پالڻ لاءِ هيڏي ۽ وڏي
دل جي درڪار آهي. مر ڪلاڻي ۽ مهل هڻي چئن
گمين ۾ پتائي ڇڏيائين. نه گهوٽ جون پيدر باد آيس
۽ نه پيڻو ها . ”

ٻين ڳاڙهو ئي ويو . کيس باد اچي ويو ته انهن
چئن گمين ئي به گهر ۾ ڪيڏو نه ماڻڻا مٽو هو ۽ پوءِ
به اهي هن پائيءَ کي آخر ۾ ڪين هيون . پاڻ ئي
ظابط رکڻ لاءِ چيائين ، ”اهي مولڪي هڪڙو پاڻي
گلاس ڏيندا؟“

پاڻي پيئندي ڪنهن جوانڙيءَ جي پٽڪ ڪن ئي
پيسر : ”ڪدوار جي پاءُ جي شڪل نه ڏسو ، شايد
بلبل پريشر چڙهي ويو اٿس گمين جو ٻڌي ...“

پاڻي پي ٻين چيو ، ”ان کان بهتر هو ته توهين
ٻول چول ڪري ڏيئي لپتي وٺو ها . ” مامي ماميءَ
اچي ٻن کي ٻانهن کان وٺي اٿاريو . ڏيڻچند پڙڪي
چيو : ”ڏاڍا بي شڪر نڪتا . ٿڌو جيڏي چوڪري
ڪيڏي هڪ هڪ ڪئي آهي پنهنجي مڻهن تي ! ساڳيو
پنهنجو پٽ به وٺو آهي نه سامهون ، مجال جي

منهنجي منهن تي هڪ حرف به ڪڍي سگهي. هن
ڪلهه جي چوڪري ڪيڏي ڇپ ڪڍي آهي! مان نه
هاڻي سمجهان ٿو ته ڀڄڻ به اهڙي ريت - وڪيل
هوندي.

مامي ماميءَ پڻ جي ريت تي ڪٽي هٿ رکيو.
ٻيءَ ٻڌي هٿ جوڙي چيو، ”ڇڱو دادا، توهان کي
جيٽرا به ماڻهو وٺي اچڻا هجن اولرا پلي وٺي اچجو.“
نندني ڪنڌ هيٺ ڪيو، پنهنجي سس جي پاسي
۾ ويٺي هئي. ٽڙپو ڏيکاري ڏيکاري ڪم ڪيو،
”ستاواڙي جي مانيءَ تي اسان مان ڪوئي ڪونه
وٺندو. نندني به هيڏي توهان سان ڪانه هلندي
شام جو گهوت سان گڏ اچي ڦيرو پائي ويندي.“
مامي ماميءَ نٺ پٺن سان هڻي ڇڏيا پر ٽڙپو
نه مڙيو. پڻ ور ور ڪري معافي گهري، پر قصو
نه ٺهيو.

مامو مامي پڻ سوڌا نندنيءَ کي وٺي اچڻ لڳا
موٽي آيا. ٻارپتيءَ جڏهن سڄو وارثاڻو ٻڌو ته هڪي
ٻڪي ٿي ويئي. شڪرداس چيو، ”ٽپتي لپتي نه
وٺڻ جو مطلب اهو آهي ڇا ته ڪدواڙين کان ٻيڻو
حساب چڪاڻجي...“

ٻارپتيءَ چيو، ”مون نه اصل چيو مانو ته ماڻهي
هميشه پاڻ جهڙن ۾ ڪجي.“

شڪرداس جي ماڻهن مان هڪڙي ٻلي چيو،

”اما هي سڀ پوءِ ڀاون ماڻهن جا ڪم آهن. جن وٽ
مرم مرڻاڏا جو ليڪو ئي ڪونهي.“

ڪنهن چيو، ”ساهرن، ڇوڪري اڃا ڏيئي ۽ لپتي ۽
ورتي، نه پاڻ به نه ڪو اهڙا هيرا مڙيا ڪين پاتا اٿن
ڇوڪري ۽ ڪي.“

اوچتو رڙائون اچي ڦٽاڪو ۽ وڙيو ته ڏيهڇند
وارا مهمانن سوڌا لشڪر ٿي منجهند واري ۽ ٿرين ۾
روانا ٿين وارا آهن. ڏيهڇند چيو آهي: ”ٿي ڏينهن
جيڪو رڌو ڀڪو هتي ٿيو آهي، چاهي رومن ۽
هندن پاسن جي مسواڙ ٿي آهي، سوڀل ٿي وڃي
ڪنوار پيءُ کان وڃو.“

شدڪر داس رڙ ڪري چيو ته، ”ڇا چيائين؟“
رڙائون چيو، ”سائين ڏيهڇند چوي ٿو: مون تمام
گهڻي ڪسر ڏني آئمان. ڏيئي لپتي ۽ ڇوڪري ڪڪڙي
ڪانه ورتي اٿم، جي هي ٿي ڏينهن منهنجي مهمانن
کي ڪارائتو جو خرچ ڀريندا ته ڪر ڪنوار پيءُ جي
مٿان آپ ڪونه ڪري پوندو.“

پهن ٿل آواز ۾ چيو، ”ٻڌي هيءُ ته ظلم چئبو.“
شدڪر داس ڪڙهندي چيو، ”تون ته مات ڪر،
سڄو قصو ئي بگاڙي آيو آهين.“

”ٻڌي مون؟ ٻڌي مون؟؟“ پهن ايترو چئي
ويٺل وٺ وانگر ڌرام ڪري هيٺ ڪري پيو. ڇوڪرو
ٿرڻو مڃي ويو. هڪ ٻيڙي ۽ کيس هٿ لائي چيو،

”اٺي هيءُ نه وڃي مالڪ سان مليو، جوان رعب کي
ايڏو ڪو چٽو آهي ڇا!“

پارٽي ٻئي هٿ ڪٽي ڇائي پٽ لڳي. شڪرداس
ٻاڳلن جيان مٿو پٽ لڳو، ”اٺي مان نه ڦرجي ويس،
هڃارن منهنجو پٽ ئي ماري وڌو.“

راڌائن هي اُشپ سماچار ڏيهچند کي اچي ٻڌايو.
ڏيهچند ٻين جي موصفا جو ٻڌي ڪدم هل ڪڍي
ڏنو راڌائن کي. مهمانن ۽ گهوت، ڪدوار کي اسٽيشن
ڏي روانو ڪري ڇڏيو هئائين ۽ پاٺ به وڃي نران
لي پهتو.

ڏيهچند پنهنجي پٽ ۽ نهن کي خبر نه ڪانه ڏني
نه ٻين ڪو هن سندسار مان لڏي ويو. شڪرداس ۽
پارٽي، پٽ جو موصفا سرار رکيو، ڪيڏي دير لائين
ننڍنيءَ جو انتظار ڪندا رهيا. جڏهن ماڻهن اچي
ڳالهه ڪئي ته گهوڻي نڍنيءَ کي وٺي ڪڏهوڪو
رواڻا ئي ويا هئا، لڏهن نه شڪرداس جا چيهه ئي
چڄي پيا، ”اٺي ڏيهچند، گهوت پي ۽ ٿيڻ جي اڏي
غڙڪي! اٺي ايڏو پي موصفا ٿيڻ جو پٽ کي جوان
پاءُ جو مٿڪ نه ڏسڻ ڪونه سٺو، پر آخريان درشن ڪرڻ
نه ڏٺس“ چالي ٻئي ٻئي ڇوڪرو لڳو، ”پارٽي،
مان نه هاڻي سڄي عمر گهوت پي ۽ ڪونه ئي سگهندس،
پر ڏي ۽ جي منهن ڏسڻ کان به سڪيس ... اٺي ماري
وڌو مونکي ڏيهچند! ڪيڏي سزا ڏني اٿي مونکي
ڪدوار پي ۽ ٿيڻ جي!“